

Атласова Алена Федоровна-воспитатель,
МБОУ Нижне-Бестяхский детский сад “Солнышко”

Сказка “Три поросенка”

(для детей 4-5 лет)

С.Михалков

Жили-были на свете три поросёнка. Три брата. Все одинакового роста, кругленькие, розовые, с одинаковыми весёлыми хвостиками.

Даже имена у них были похожи. Звали поросят: Ниф-Ниф, Нуф-Нуф и Наф-Наф. Всё лето они кувыркались в зелёной траве, грелись на солнышке, нежились в лужах.

Но вот наступила осень.

Солнце уже не так сильно припекало, серые облака тянулись над пожелтевшим лесом.

— Пора нам подумать о зиме, — сказал как-то Наф-Наф своим братьям, проснувшись рано утром. — Я весь дрожу от холода. Мы можем простудиться. Давайте построим дом и будем зимовать вместе под одной тёплой крышей.

Но его братьям не хотелось браться за работу. Гораздо приятнее в последние тёплые дни гулять и прыгать по лугу, чем рыть землю и таскать тяжёлые камни.

— Успеется! До зимы ещё далеко. Мы ещё погуляем, — сказал Ниф-Ниф и перекувырнулся через голову.

— Когда нужно будет, я сам построю себе дом, — сказал Нуф-Нуф и лёг в лужу.

— Я тоже, — добавил Ниф-Ниф.

— Ну, как хотите. Тогда я буду один строить себе дом, — сказал Наф-Наф. — Я не буду вас дожидаться.

С каждым днём становилось всё холоднее и холоднее.

Но Ниф-Ниф и Нуф-Нуф не торопились. Им и думать не хотелось о работе. Они бездельничали с утра до вечера. Они только и делали, что играли в свои поросячьи игры, прыгали и кувыркались.

— Сегодня мы ещё погуляем, — говорили они, — а завтра с утра возьмёмся за дело.

Но и на следующий день они говорили то же самое.

И только тогда, когда большая лужа у дороги стала по утрам покрываться тоненькой корочкой льда, ленивые братья взялись наконец за работу.

Ниф-Ниф решил, что проще и скорее всего смастерить дом из соломы. Ни с кем не посоветовавшись, он так и сделал. Уже к вечеру его хижина была готова.

Ниф-Ниф положил на крышу последнюю соломинку и, очень довольный своим домиком, весело запел:

— Хоть полсвета обойдёшь,
Обойдёшь, обойдёшь,
Лучше дома не найдёшь,
Не найдёшь, не найдёшь!

Напевая эту песенку, он направился к Нуф-Нуфу.

Нуф-Нуф невдалеке тоже строил себе домик.

Он старался скорее покончить с этим скучным и неинтересным делом. Сначала, так же как и брат, он хотел построить себе дом из соломы. Но потом решил, что в таком доме зимой будет очень холодно. Дом будет прочнее и теплее, если его построить из веток и тонких прутьев.

Так он и сделал.

Он вбил в землю колья, переплёл их прутьями, на крышу навалил сухих листьев, и к вечеру дом был готов.

Нуф-Нуф с гордостью обошёл его несколько раз кругом и запел:

— У меня хороший дом,
Новый дом, прочный дом,

Мне не страшен дождь и гром,
Дождь и гром, дождь и гром!

Не успел он закончить песенку, как из-за куста выбежал Ниф-Ниф.

— Ну, вот и твой дом готов! — сказал Ниф-Ниф брату. — Я говорил, что мы и одни справимся с этим делом! Теперь мы свободны и можем делать всё, что нам вздумается!

— Пойдём к Наф-Нафу и посмотрим, какой он себе выстроил дом! — сказал Нуф-Нуф. — Что-то мы его давно не видели!

— Пойдём посмотрим! — согласился Ниф-Ниф.

И оба брата, очень довольные тем, что им ни о чём больше не нужно заботиться, скрылись за кустами.

Наф-Наф вот уже несколько дней был занят постройкой. Он натаскал камней, намесил глины и теперь не спеша строил себе надёжный, прочный дом, в котором можно было бы укрыться от ветра, дождя и мороза.

Он сделал в доме тяжёлую дубовую дверь с засовом, чтобы волк из соседнего леса не мог к нему забраться.

Ниф-Ниф и Нуф-Нуф застали брата за работой.

— Что ты строишь? — в один голос закричали удивлённые Ниф-Ниф и Нуф-Нуф. — Что это, дом для поросёнка или крепость?

— Дом поросёнка должен быть крепостью! — спокойно ответил им Наф-Наф, продолжая работать.

— Не собираешься ли ты с кем-нибудь воевать? — весело прохрюкал Ниф-Ниф и подмигнул Нуф-Нуфу.

И оба брата так развеселились, что их визг и хрюканье разнеслись далеко по лужайке.

А Наф-Наф как ни в чём не бывало продолжал класть каменную стену своего дома, мурлыча себе под нос песенку:

— Я, конечно, всех умней,
Всех умней, всех умней!
Дом я строю из камней,

Из камней, из камней!
Никакой на свете зверь,
Хитрый зверь, страшный зверь,
Не ворвётся в эту дверь,
В эту дверь, в эту дверь!

— Это он про какого зверя? — спросил Ниф-Ниф у Нуф-Нуфа.

— Это ты про какого зверя? — спросил Нуф-Нуф у Наф-Нафа.

— Это я про волка! — ответил Наф-Наф и уложил ещё один камень.

— Посмотрите, как он боится волка! — сказал Ниф-Ниф.

— Он боится, что его съедят! — добавил Нуф-Нуф.

И братья ещё больше развеселились.

— Какие здесь могут быть волки? — сказал Ниф-Ниф.

— Никаких волков нет! Он просто трус! — добавил Нуф-Нуф.

И оба они начали приплясывать и петь:

— Нам не страшен серый волк,

Серый волк, серый волк!

Где ты ходишь, глупый волк,

Старый волк, страшный волк?

Они хотели подразнить Наф-Нафа, но тот даже не обернулся.

— Пойдём, Нуф-Нуф, — сказал тогда Ниф-Ниф. — Нам тут нечего
делать!

И два храбрых братца пошли гулять.

По дороге они пели и плясали, а когда вошли в лес, то так расшумелись,
что разбудили волка, который спал под сосной.

— Что за шум? — недовольно проворчал злой и голодный волк и поскакал
к тому месту, откуда доносились визг и хрюканье двух маленьких, глупых
поросят.

— Ну, какие тут могут быть волки! — говорил в это время Ниф-Ниф,
который волков видел только на картинках.

— Вот мы его схватим за нос, будет знать! — добавил Нуф-Нуф, который тоже никогда не видел живого волка.

— Повалим, да ещё свяжем, да ещё ногой вот так, вот так! — расхвастался Ниф-Ниф и показал, как они будут расправляться с волком.

И братья опять развеселились и запели:

— Нам не страшен серый волк,

Серый волк, серый волк!

Где ты ходишь, глупый волк,

Старый волк, страшный волк?

И вдруг они увидели настоящего живого волка!

Он стоял за большим деревом, и у него был такой страшный вид, такие злые глаза и такая зубастая пасть, что у Ниф-Нифа и Нуф-Нуфа по спинкам пробежал холодок и тонкие хвостики мелко-мелко задрожали.

Бедные поросята не могли даже пошевелинуться от страха.

Волк приготовился к прыжку, щёлкнул зубами, моргнул правым глазом, но поросята вдруг опомнились и, визжа на весь лес, бросились наутёк.

Никогда ещё не приходилось им так быстро бегать!

Сверкая пятками и поднимая тучи пыли, поросята неслись каждый к своему дому.

Ниф-Ниф первый добежал до своей соломенной хижины и едва успел захлопнуть дверь перед самым носом волка.

— Сейчас же отопри дверь! — прорычал волк. — А не то я её выломаю!

— Нет, — прохрюкал Ниф-Ниф, — я не отопру!

За дверью было слышно дыхание страшного зверя.

— Сейчас же отопри дверь! — прорычал опять волк. — А не то я так дуну, что весь твой дом разлетится!

Но Ниф-Ниф от страха ничего уже не мог ответить.

Тогда волк начал дуть: «Ф-ф-ф-у-у-у!»

С крыши дома слетали соломинки, стены дома тряслись.

Волк ещё раз глубоко вздохнул и дунул во второй раз: «Ф-ф-ф-у-у-у!»

Когда волк дунул в третий раз, дом разлетелся во все стороны, как будто на него налетел ураган.

Волк щёлкнул зубами перед самым пяточком маленького поросёнка. Но Ниф-Ниф ловко увернулся и бросился бежать. Через минуту он был уже у двери Нуф-Нуфа.

Едва успели братья запереться, как услышали голос волка:

— Ну, теперь я съем вас обоих!

Ниф-Ниф и Нуф-Нуф испуганно поглядели друг на друга. Но волк очень устал и потому решил пойти на хитрость.

— Я передумал! — сказал он так громко, чтобы его услышали в домике.

— Я не буду есть этих худосочных поросят! Я лучше пойду домой!

— Ты слышал? — спросил Ниф-Ниф у Нуф-Нуфа. — Он сказал, что не будет нас есть! Мы худосочные!

— Это очень хорошо! — сказал Нуф-Нуф и сразу перестал дрожать.

Братьям стало весело, и они запели как ни в чём не бывало:

— Нам не страшен серый волк,

Серый волк, серый волк!

Где ты ходишь, глупый волк,

Старый волк, страшный волк?

А волк и не думал никуда уходить. Он просто отошёл в сторонку и притаился. Ему было очень смешно. Он с трудом сдерживал себя, чтобы не расхохотаться. Как ловко он обманул двух глупых, маленьких поросят!

Когда поросята совсем успокоились, волк взял овечью шкуру и осторожно подкрался к дому.

У дверей он накрылся шкурой и тихо постучал.

Ниф-Ниф и Нуф-Нуф очень испугались, когда услышали стук.

— Кто там? — спросили они, и у них снова затряслись хвостики.

— Это я-я-я — бедная маленькая овечка! — тонким, чужим голосом пропищал волк. — Пустите меня переночевать, я отбилась от стада и очень устала!

— Пустить? — спросил брата добрый Ниф-Ниф.

— Овечку можно пустить! — согласился Нуф-Нуф. — Овечка не волк!

Но когда поросята приоткрыли дверь, они увидели не овечку, а всё того же зубастого волка. Братья захлопнули дверь и изо всех сил налегли на неё, чтобы страшный зверь не смог к ним ворваться.

Волк очень рассердился. Ему не удалось перехитрить поросят! Он сбросил с себя овечью шкуру и зарычал:

— Ну, погодите же! От этого дома сейчас ничего не останется!

И он принялся дуть. Дом немного покосился. Волк дунул второй, потом третий, потом четвёртый раз.

С крыши слетали листья, стены дрожали, но дом всё ещё стоял.

И, только когда волк дунул в пятый раз, дом зашатался и развалился. Одна только дверь некоторое время ещё стояла посреди развалин.

В ужасе бросились поросята бежать. От страха у них отнимались ноги, каждая щетинка дрожала, носы пересохли. Братья мчались к дому Наф-Нафа.

Волк нагонял их огромными скачками. Один раз он чуть не схватил Ниф-Нифа за заднюю ножку, но тот вовремя отдёрнул её и прибавил ходу.

Волк тоже поднажал. Он был уверен, что на этот раз поросята от него не убегут.

Но ему опять не повезло.

Поросята быстро промчались мимо большой яблони, даже не задев её. А волк не успел свернуть и налетел на яблоню, которая осыпала его яблоками. Одно твёрдое яблоко ударило его между глаз. Большая шишка вскочила у волка на лбу.

А Ниф-Ниф и Нуф-Нуф ни живы ни мертвы подбежали в это время к дому Наф-Нафа.

Брат быстро впустил их в дом. Бедные поросята были так напуганы, что ничего не могли сказать. Они молча бросились под кровать и там притаились. Наф-Наф сразу догадался, что за ними гнался волк. Но ему нечего было бояться в своём каменном доме. Он быстро закрыл дверь на засов, сам сел на табуреточку и громко запел:

— Никакой на свете зверь,
Хитрый зверь, страшный зверь,
Не откроет эту дверь,

Эту дверь, эту дверь!

Но тут как раз постучали в дверь.

— Кто стучит? — спокойным голосом спросил Наф-Наф.

— Открывай без разговоров! — раздался грубый голос волка.

— Как бы не так! И не подумаю! — твёрдым голосом ответил Наф-Наф.

— Ах так! Ну, держитесь! Теперь я съем всех троих!

— Попробуй! — ответил из-за двери Наф-Наф, даже не привстав со своей табуреточки.

Он знал, что ему и братьям нечего бояться в прочном каменном доме.

Тогда волк втянул в себя побольше воздуха и дунул, как только мог!

Но, сколько бы он ни дул, ни один даже самый маленький камень не сдвинулся с места.

Волк посинел от натуги.

Дом стоял как крепость. Тогда волк стал трясти дверь. Но дверь тоже не поддавалась.

Волк стал от злости царапать когтями стены дома и грызть камни, из которых они были сложены, но он только обломал себе когти и испортил зубы. Голодному и злому волку ничего не оставалось делать, как убираться восвояси.

Но тут он поднял голову и вдруг заметил большую, широкую трубу на крыше.

— Ага! Вот через эту трубу я и проберусь в дом! — обрадовался волк.

Он осторожно влез на крышу и прислушался. В доме было тихо.

«Я всё-таки закушу сегодня свежей поросятинкой!» — подумал волк и, облизнувшись, полез в трубу.

Но, как только он стал спускаться по трубе, поросята услышали шорох. А когда на крышку котла стала сыпаться сажа, умный Наф-Наф сразу догадался, в чём дело.

Он быстро бросился к котлу, в котором на огне кипела вода, и сорвал с него крышку.

— Милости просим! — сказал Наф-Наф и подмигнул своим братьям.

Ниф-Ниф и Нуф-Нуф уже совсем успокоились и, счастливо улыбаясь, смотрели на своего умного и храброго брата.

Поросятам не пришлось долго ждать. Чёрный, как трубочист, волк бултыхнулся прямо в кипяток.

Никогда ещё ему не было так больно!

Глаза у него вылезли на лоб, вся шерсть поднялась дыбом.

С диким рёвом ошпаренный волк вылетел в трубу обратно на крышу, скатился по ней на землю, перекувырнулся четыре раза через голову, проехался на своём хвосте мимо запертой двери и бросился в лес.

А три брата, три маленьких поросёнка, глядели ему вслед и радовались, что они так ловко проучили злого разбойника.

А потом они запели свою весёлую песенку:

— Хоть полсвета обойдёшь,
Обойдёшь, обойдёшь,
Лучше дома не найдёшь,
Не найдёшь, не найдёшь!
Никакой на свете зверь,
Хитрый зверь, страшный зверь,
Не откроет эту дверь,
Эту дверь, эту дверь!
Волк из леса никогда,
Никогда, никогда
Не вернётся к нам сюда,
К нам сюда, к нам сюда!

С этих пор братья стали жить вместе, под одной крышей.

МБДОУ “Нижне-Бестяхский детский сад общеразвивающего вида с
приоритетным направлением художественно-эстетического развития
воспитанников “Солнышко””

Остуоруйа

“Үс чооску”

С. Михалкова

(4-5 саастаах)

2025с.

Үс чооску.

Былыыр-былыр олорбуттара үһү үс чооскулар. Үс бырааттылар. Бары тэн үрдүктээх, төгүрүмтэ бэйэлээх, розовай өгнөөх, тэннээх кэрэ кутуруктаахтара. Ааттара эмиэ маарыннаһара. Сибиинньэлэр ааттара: Ниф-Ниф, Нуф-Нуф уонна Наф-Наф. Бүтүн сайын кинилэр күөх окко оонньоон, күн уотугар сыламнаан, бадарааннарга сыппыттара. Ол эрээри күһүн тийэн кэллэ. Күн уота оннук итиитик сыламнаабат буолбута, харана былыттар саһарбыт тыа үрдүнэн усталлара.

- Кыһын туһунан толкуйдуур кэм кэллэ, - диэтэ биирдэ Наф-Наф бырааттарыгар сарсыарда эрдэ үһүктаат.

- Мин тымныыттан барыта титирибин. Тымныйахпытын сөп. Дьэ тутуоххайын уонна бары биир сылаас ырыга, кыстыаххайын.

Ол эрээри кини бырааттара үлэлиир санаалара суоҕа. Бүтэник сылаас күннэргэ алааска сүүрэ сылдыбы, оонньоохун, сири хаһалларыттан уонна ыарахан таастары соһоллоруттан быдан ордук этэ.

- Ситиһиэхпит! Кыһынна диэри өссө ыраах. Биһиги өссө оонньоуу түһүөхпүт, - диэтэ Ниф-Ниф уонна төбөтүнэн эргийэн кэбистэ.

- Наада буоллаҕына, мин бэйэм да дьэбин тутуоҕум, - диэтэ Нуф-Нуф уонна бадараанна сытынан кэбистэ. "Мин эмиэ," - диэтэ Ниф-Ниф.

- Ээ, хайдах даһаны гынын. Оччоҕо мин соботоҕун дьэбин туттуом, - диэтэ Наф-Наф. - Мин эһигини кэтэспэппин.

Хас күн аайы өссө тымныйан истэ. Ол эрээри Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф тиэтэйбэттэрэ. Үлэ туһунан санаа да суох этэ, хара сарсыардаттан киһээнни диэри мээһэ күүлэй тэбэ сылдыбыттара. Кинилэр чооскулар оонньоууларын оонньоон, ыстаналаан уонна эргичинни эрэ сылдыбыттара. - Бүтүн өссө оонньоуу түһүөхпүт, - диэбиттэрэ кинилэр, - оттон сарсын сарсыардаттан үлэбитин саһалыахпыт.

Ол эрээри сарсынны күнүгэр эмиэ хатыламмыта.

Суол кытытыгар баар улахан бадараан сарсыарда чараас мууһунан

бүрүллүбүтүгэр, сурэбэ суох бырааттыылар үлэбэ ылсыбыттара.
Ниф-Ниф дьэени оттон онорор ордук судургу уонна түргэн буолуо диэн
быһаарыы ылынна. Кими да кытары сүбэлэспэккэ отунан дьэе онорбута.
Киэһээ өттүгэр отунан оноһуллубут дьэетэ бэлэм этэ.

Ниф-Ниф кырыһатыгар бүтэник отун ууран баран бэйэтэ туппут
дьэтиттэн олус астынан, үөрэ-көтө ыллаата:

Эн аан дойду анаарын кэрийэн,

Кэрийэн, кэрийэн

Мин дьээбиттэн ордугу булбаккыт,

Булбаккыт, булбаккыт!

Ырыатын ыллыы-ыллыы, кини Нуф-Нуф диэки барда. Нуф-Нуф чугастыы
эмиэ дьээтин тута сылдыара. Кини сэргэбэ уонна интэриэһинэйэ суох
дьыалатын түргэнник бүтэрэ охсоору дьулуспуга. Бастаан эмиэ быраатын
курдук отунан дьэе туттуон баһарбыта. Ол эрээри кэлин толкуйдаан баран
итинник дьээбэ кыһын олус тымныы буолуо диэн быһаарыммыта. Дьэе
лаппа бөбө уонна сылаас буолуо, өскөтүн мас мутуктарынан уонна синньигэс
талахтарынан тутулуннабына. Санаабытынан дьээтин оностон барбыта.
Кини сиргэ түөрэхтэри анныбыта, онтон талахтарынан баайбыта,
кырыһатыгар куурбут сэбирдэхтэри хомуйан уурбуга, ол киэһээ дьэетэ
бэлэм буолбуга.

Нуф-Нуф дьээтин туппутуттан киэн туттан дьээтин тула хаста да эргийдэ
уонна ыллаата:

Миэхэ үчүгэй дьэе баар,

Сага дьэе, бөбө дьэе,

Ардах да этин миигин куттаабат,

Ардах да этин, ардах да этин!

Ырыатын да ыллаан бүтэ илигинэ, талах быһыттан Ниф-Ниф сүүрэн
табыста.

- Дьэ, эн дьээн эмиэ бэлэм буолла!" - диэтэ Ниф-Ниф быраатыгар. – Эппитим
дии, биһиги соботохтуу да бу дьыаланы кыайыахпыт диэн! Билигин биһиги
көнүлбүт уонна тугу баһарар оноруохпутун сөп!

- Наф-Нафка барыахха уонна хайдах дьээни туттубутун көрүөххэ! – диэтэ
Нуф-Нуф: - Биһиги кинини өр көрбөтөхпүт!

- Барыахха, көрүөх! - диэтэ Ниф-Ниф.

Уонна икки бырааттыылар, тугу да атыны санаабакка олус астынан, талахтар
кэннилэригэр саһан хааллылар.

Наф-Наф хас да күн устата тутуунан дьарыктана сылдыбыта. Кини таастары
соһон, туойу ытыйан уонна салбыы тиэтэйбэккэ эрэллээх, бөбө, тыалтан,
ардактан уонна тымныыттан куттаммат дьээни тутта сылдыара.

Кини дьээтигэр ыарахан дууп мас ааны онорбуга, чугас тыаттан бөрө
киниэхэ киирбэтин диэн.

Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф бырааттара үлэлии сылдыарыгар тбэспиттэрэ.
- Тугу тутта сылдыабын? – диэн соһуйбут Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф биир тыыннаахтык хаһытастылар: - Бу сибиинньэ дьиэтэ дуу, кириэппэс дуу?
- Сибиинньэ дьиэтэ кириэппэс буолуохтаах! - диэн Наф-Наф холкутук эппиэтээтэ уонна салбыы улэлээбитинэн барда.
- Кимниин эрэ сэриилэхээри гыннын дуо? – диэн Ниф-Ниф үөрэн хордугунаата уонна Нуф-Нуфка харабын имнэннэ.
Икки бырааттыылар олус диэн үөрдүлэр-көттүлэр, онуоха кинилэр чыскайааннара-хордугуннааһыннара хонуунан ыраахха диэри дьиэрэйдэ.

Оттон Наф-Наф, туох да буолбатабын курдук, таас эркинин уура турда, муннун анныгар ырыа ыллыы-ыллыы:
- Мин, биллэн турар, барыгытыттан өйдөөхпүн, өйдөөхпүн, өйдөөхпүн!
Дьиэбин таастан тутабын,
Таастан, таастан!
Күн сириин анныгар
Ханнык да адьырба кыыл, кутталлаах кыыл,
Бу аанынан киирбэт,
Бу аанынан, бу аанынан!
- Бу кини туох кыылын туһунан этэрий? – диэн Ниф-Ниф, Нуф-Нуфтан ыйытта.
- Бу эн туох кыылын туһунан этэбин? - диэн Нуф-Нуф, Наф-Нафтан ыйытта.
- Мин бөрө туһунан этэбин! – диэн Наф-Наф эппиэттээтэ уонна өссө биир тааһы уурда.
- Көрүн эрэ, кини бөрөттөн хайдах куттанарын! – диэтэ Ниф-Ниф.
- Кинини сиэхтэрэ диэн куттанар! – диэн Нуф-Нуф эбэн санарда. Икки бырааттыылар өссө үөрдүлэр.
- Манна хантан бөрөлөр баар буолуохтарай? - Ниф-Ниф санарда.
– Ханнык да бөрө суох! Кини куттас! – диэн Нуф-Нуф эбии эттэ.
Уонна иккиэн үнкүүлээн ырыа ыллыы-ыллыы бардылар:
- Биһиги куттампыт сиэрэй бөрөттөн,
Сиэрэй бөрөттөн, сиэрэй бөрөттөн!
Ханна сылдыабын, мөлтөх бөрө,
Кырдыаҕас бөрө, кутталлаах бөрө?
Кинилэр Наф-Нафы кыынньыы сатаатылар да, ол гынан баран, кини эргиллэн да көрбөтө.
- Барыахха, Нуф-Нуф, – диэн ол кэннэ Ниф-Ниф эттэ.
- Биһиги манна тугу да гынарбыт суох!
Уонна икки хорсун бырааттыылар күүлэйдии бардылар. Суол устун кинилэр ыллыы - үнкүүлүү испиттэрэ, оттон тыаҕа киирэн баран наһаа айдааран,

харыйа анныгар утуйа сытар бөрөнү ухугуннаран кэбистилэр.

- Туох айдаанай бу? – диэн кыыһырбыт уонна аччыктаабыт бөрө дыгыгынаата уонна чооскулар баар сирдэригэр ойон тийдэ.

- Манна ханнык бөрөлөр баар буолуохтарай! – бу кэмнэ бөрөнү ойууттан эрэ корон билэр Ниф-Ниф санарда.

- Дьэ биһиги кинини муннутуттан тутан ылыахпыт, билиэбэ оччоҕо, хайдах буоларын! – диэн эттэ Нуф-Нуф эмиэ борону хаһан да тыыннаахтыы көрбөтөҕө.

- Охторуохпут, баайыахпыт, өссө атабынан маннык тэпсиэхпит! – диэн Ниф-Ниф киэптээн, бөрөнү хайдах кэһэтэллэрин хамсанан кордордо.

Икки бырааттыылар үөрүүлэрэ оссо уксээтэ уонна ырыа ыллыы-ыллыы бардылар:

- Биһиэхэ кутталлаах буолбатах сизэрэй бөрө,

Сизэрэй бөрө, сизэрэй бөрө!

Ханна сылдыабын, молтох бөрө,

Кырдыаҕас бөрө, кутталлаах бөрө?

Уонна соһуччу кинилэр дьиннээх тыыннаах бөрөнү көрдүлэр! Кини улахан мас кэннигэр турбута, уонна кини олус кутталлаах көрүнгээбэ, кыыһырбыт харахтааҕа уонна улахан тиистэрдээх айахтааҕа, Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф кохсулэрэ тымныйда уонна синньигэс кутуруктара титирээтилэр.

Кутталларыттан чооскулар барахсаттар хамсыыр да кыахтара суох буоллулар.

Бөрө ыстанаары, тиһинэн тыс гыннарда, уна харабынан имнэннэ, ол эрэри чооскулар соһуччу өйдөнөннөр, бутун тыаны чыыһыран куоттулар.

Кинилэр хаһан да маннык түргэнник сүүрбэтэхтэрэ! Тилэхтэринэн кылбаннатан, быылы-буору көтөҕөн, чооскулар бэйэлэрин дьилэлэрин диэки ойдулар. Ниф-Ниф бастакынан отунан онорбут дьиэтигэр сүүрэн тийдэ уонна бөрө муннун анныгар ааны түргэн собуустук саба оҕуста.

- Тутатына ааны аһа оҕус! – диэн бөрө барбарда,- арыйбатаххына мин урэн кэбиһиэм.

- Суох, - диэн Ниф-Ниф хоруотуу тустэ, - арыйбаппын!

Аан кэннигэр боро тыынара иһиллэрэ.

– Тутатына ааны аһа оҕус! – диэн бөрө өссө олурда. – Ол буолбат буоллабына мин куускэ үрүөм, эн дьиэн барыта ыһыллыаҕа!

Ол эрэри Ниф-Ниф кутталыттан тугу да эппиэттиир кыаҕа суоҕа.

Ол кэнниттэн бөрө үрэн барда: "Ф-ф-ф-у-у-у!"

Дьиэ кырыыһатыттан хомуһахтар котоллоро, истиэнэлэрэ хамсыыллара.

Боро оссо биирдэ диринник тыын ылла уонна иккистээн: «Ф-ф-ф-у-у-у! диэн урдэ». Боро уһустээн үрбүтүүгэр, дьиэ буурба туспутун курдук ыһыллан

хаалбыта. Боро кыракый чооску ытарчатын иннигэр тийхин тыаһатта. Ол эрэри Ниф-Ниф бэккэ диэн таба куотан түргэн улугэрдик суурэн барда. Биир мүнүүтэ иһигэр кини Нуф-Нуф аанын аттыгар баар буола туспутэ. Бырааттыылар сана ааннарын хатанан эрдэхтэринэ, бөрө куолаһын иһиттилэр:

- Аны билигин иккиэннитин сиэбим!

Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф куттанан бэйэ-бэйэлэрин одууластылар. Ол эрэн боро олус сылайан, албаска барда.

- Мин санаабын уларыттым! – диэн бөрө дьизэ иһигэр истэллэрин гына улаханлык санарда,- бу хатабас чооскулары сиэбэппин! Мин дьизэбэр барыам.

- Иһиттин дуо? – диэн Ниф-Ниф Нуф-Нуфтан ыйытта.

- Кини биһигини сиэбэт үһү! Хатабастаргыт диэтэ.

– Бу олус үчүгэй! – диэтэ Нуф-Нуф уонна тутатына дьигиһийэрэ тохтоото. Бырааттыылар үөрдүлэр-көттүлэр уонна туох да буолбатабын курдук ыллаан-туойан бардылар:

Биһиги куттампыт сиэрэй бөрөттөн,

Сиэрэй бөрөттөн, сиэрэй бөрөттөн!

Ханна сылдыабын, мөлтөх бөрө,

Кырдыабас бөрө, кутталлаах бөрө?

Ол кэмнэ бөрө ханна да барар санаата суох этэ. Кини туора диэки тэйэн, саһан олорбута. Киниэхэ олус күлүүлээх этэ, хайдах курдук икки бырааттыы чооскулары албыннаабытыттан.

Чооскулар уоскуйбуттары кэннэ, бөрө тириинэн бүрүнэн баран, сэрэнэн дьизэ чугаһаабыта. Аан аттыгар кэлэн тириитин бүрүнэн баран дьизэ аанын сэрэнэн тонсуйбута.

Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф ааны тонсуйаллары истэн олус куттаннылар.

- Ким кэллэ? - диэн ыйыттылар, кинилэр кутуруктара эмиэ дьигиһийэн барда.

– Бу мин-мин, кыракый хой оҕотобун! - диэн синньигэс куолаһынан бөрө санарда, - Үөрбүттэн хаалан хааллым, олус диэн сылайдым!

- Киллэрэбит дуо? – диэн ыйытта аһыныгас сүрэхтээх быраата Ниф-Ниф.

– Хойу киллэриэххэ соп, кини бөрө буолбатах! - диэтэ Нуф-Нуф.

Ол эрэн чооскулар ааны арыааттары кытары сытыы тиистээх бөрөнү көрө тустулэр.

Бырааттыылар ааны саба оҕустулар уонна туох баар күүстэринэн ааннарын ыгаатылар. Бөрө олус диэн уордайда. Кини чооскулары сатаан албыннаабата. Хойун тириитин уһулан бырахта уонна ырдыгынаата: - Дьэ сэрэнин! Бу дьизэттэн билигин туох да хаалыа суоҕа! - уонна күүскэ үрэн барда.

Дьизэ тыалтан кыратык хамсаан ылла, иккистээн, үһүстээн уонна төрдүстээн үрбүтүгэр дьизэ кырыһыһатыттан сэбирдэхтэр тммалаатылар, истиэнэлэрэ дьигиһийэн бардылар. Ол да буоллар дьизэ сууллубата, онтон бөрө дьэ

бэһистээн үрбүтүгэр дьиэлэрэ хамсаан баран сууллан хаалла. Дьиэттэн аан эрэ туран хаалла.

Кутталларыттан чооскулар түргэнник сүүрдүлэр. Бырааттылар Наф-Наф дьиэтин диэки куоттулар.

Бөрө кинилэри улаханлык ойон-тэбэн ситэн иһэрэ. Биирдэ Ниф-Ниф кэннинээби атабыттан кыл мүччү тутан ыла сыыспытыгар, кэмигэр атабын тардан ылан, өссө түргэнник сүүрдэ.

Бөрө өссө тургэтээн биэрдэ, бу сырыыга кини чооскулары куоттарбаппын диэн эрэллээх этэ. Ол эрэн эмиэ табыллыбата.

Чооскулар түргэн бабайытык сүүрэн иһэн дьяабылака маһын таарыйбакка аастылар. Онтон бөрө эрийэ охсубакка дьяабылака маһыгар баран кэтиллэ түстэ уонна сүүһүгэр дьяабылака кэлэн түһэн үлахан бүк табыста.

Ол бириэмэбэ Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф тыыннара быстарынан Наф-Наф дьиэтигэр куотан кэлбиттэрэ.

Бырааттара кинилэри дьиэбэ киллэрбитэ. Кутталларыттан чооскулар кыайан тугу да санарар кыахтара суоҕа. Кинилэр саната суох орон анныгар киирэн саһан сыттылар. Наф-Наф бырааттарын бөрө экирээпитин тутта өйдөөтө, ол эрэн Наф-Наф дьиэтигэр олорон туохтан да куттамматын билэрэ. Кини аанын тутатына хатаабыта уонна олоппоско олорон эрэ ыллаан барбыта:

- Ханник да кыыл, албын да кыыл, кутталлаах да кыыл

Бу ааны сатаан арийбат бу ааны,

Бу ааны, бу ааны!

Ол эрэри соһуччу ааны тонсуйдулар.

- Ким тонсуйар? - Наф-Наф оргуудук ыйытта.

– Ыйыппакка эрэ арийа тарт! - диэн бөрө хабыс куолаһа иһилиннэ.

– Оннук буолуо дуо?! Санаабар да киллэриэм суоҕа! - Наф-Наф кытаанахтык эппиэттээтэ.

– Дьэ сэрэнин! ! Билигин үһүөнһутун тутан сиэбим!

- Боруобалаа! -диэн Наф-Наф аан кэнниттэн эппиэттээтэ. Кини уонна бырааттара бөҕө таас дьиэбэ туохтан да куттамматтарын билэрэ.

Бөрө тынынын күүскэ ылан баран, кыайарын тухары үрдэ! Ол эрэри, хайдах да үрдэр, биир да кыра таас оннуттан хамсаабата.

Бөрө абаран дьиэ истиэнэлэрин тынырабынан хайыта уонна таастарын кэрбии сатаата да, ол эрэри тыныраһтарын эрэ тоһутта уонна тиистэрин алдыатта. Ачыктаабыт уонна абарбыт бөрө бэйэтин сиригэр төннөрө эрэ хаалла. Ол эрэри кини төбөтүн өндөтөн көрөн, ыраах, киэн турбаны кырыһаҕа көрдө.

– Аһа..! Бу турбанан дьиэбэ кириэбим! — диэн бөрө үөрдэ. Кини сэрэхтээхтик кырыһаҕа ыттан иһиллээтэ. Дьиэ иһэ уу-чуумпу этэ.

"Мин бүгүн син биир чооску этин амсайыабым!" - диэн баран бөрө уоһун салбаммытынан, турбаҕа киирдэ. Ол эрэри, кини турбанан түһэн истэбинэ,

чооскулар тыас-уус иһиттилэр. Оһохтон хочуол хаппаҕар күл түспүтүн корон, өйдөөх Наф-Наф тута сэрэйдэ. Кини оһоххо оргуйа турар уу хочуолуттан, түргэнник сүүрэн тийэн хаппаҕын сулбу тардан ылла.
– Кунду ыалдыт буол! – диэн баран Наф-Наф бырааттарыгар хараҕын имнэннэ.

Ниф-Ниф уонна Нуф-Нуф уоскуйан, дьоллоохтук мичээрдээн, өйдөөх уонна хорсун бырааттарын киэн туттар харахтарынан көрөллөрө. Чооскулар өр күүтэ барбатахтара, хоруо буолбут бөрө, оргуйбут ууга умсан хаалбыта. Хаһан даҕаны киниэхэ маннык ыарыылаах буолбатаҕа! Хараҕа оройуттан табыста, бары түүтэ барыта туруор дылы. Дьиикэй орулуурунан бөрө турбанан кырыыһаҕа төттөрү көтөн тахсан, кырыыһанан сиргэ сырылаан түстэ, төбөтүнэн түөртэ эргийдэ, хатанан турар аан таһынан кутуругунан сыллан табыста уонна тыаҕа ыстанна. Үс быраат, үс кыра чооскулар, кини кэнниттэн суола эрэ хаалбытын көрөн хааллылар, куһаҕан түөкүнү үөрэспиттэригэр үөрдүлэр.

Онтон кинилэр бэйэлэрин үөрүүлээх ырыаларын ыллаатылар:

- Аан дойду анаарын кэрийэннин,

Кэрийэннин, кэрийэннин,

Дьиэттэн ордугу булбаккын,

Булбаккын, булбаккын!

Аан дойдуга ханнык да кыыл,

Кубулуктаах кыыл, кутталлаах кыыл,

Бу ааны арийыа суоҕа,

Бу ааны, бу ааны!

Тыаттан бөрө хаһан да,

Хаһан да, хаһан да,

Биһиэхэ төннүө суоҕа,

Биһиэхэ, биһиэхэ!

Бу кэмтэн ыла үс быраатты чоскулар бииргэ, биир кырыыһа анныгар ололбуттара.